

Blauwband domineert Amerongse Bovenpolder

Op 11 september is door RAVON Utrecht een inventarisatie uitgevoerd in de Amerongse Bovenpolder. Dit is een uiterwaardgebied dat beheerd wordt door Het Utrechts Landschap en Staatbosbeheer. Een gebied dat bij hoog water in open verbinding staat met de rivier. Er werden in totaal 11 vissoorten aangetroffen, waarbij de blauwband één van de dominante soorten was. In de Atlas van de Utrechtse Vissoorten uit 2004 wordt deze soort nog niet genoemd. Bij een tussentijdse inventarisatie in 2006 werd de blauwband al wel aangetroffen, maar deze was toen niet dominant aanwezig. De blauwband is van oorsprong afkomstig uit Zuidoost-Azië. Hij is waarschijnlijk voor het eerst in Europa (Roemenië) terecht gekomen, doordat hij is meegekomen met Aziatische vissoorten die werden uitgezet, zoals graskarper, zilverkarper en grootkopkarper. De soort heeft daarna razendsnel bijna heel Europa veroverd. In 1992 werd de soort voor het eerst in Nederland waargenomen in de Aalsbeek in Limburg. Vermoedelijk is de blauwband in het Maasstroomgebied terechtgekomen doordat hij meekwam met forellenbroed dat werd uitgezet. De blauwband wordt gezien als een invasieve soort.

Hij kan zich in veel verschillende watertypen handhaven, zowel in stromende als in stilstaande wateren. Het is een omnivoor met een opportunistische levenswijze; hij heeft een korte generatietijd, een grote reproductiecapaciteit, en verdraagt extreme omstandigheden (laag zuurstofgehalte, hoge temperatuur, vervuiling). Deze eigenschappen maken dat de soort op veel plaatsen succesvol is.

Hij staat bekend om zijn predatie op kuit en vislarven van inheemse vissoorten en om voedselconcurrentie met (o.a.) cypriniden. Ook schijnt zijn aanwezigheid te zorgen voor een daling van het voortplantingssucces van andere soorten, zoals riviergrondel, blankvoorn en vetje. Het is niet zeker of hier sprake is van een ziekte die wordt overgebracht of bijv. een feromoonverstoring. De blauwband is in ieder geval drager van een aantal gevaarlijke parasieten, waar de soort zelf geen last van heeft.

Of de blauwband met zijn aanzienlijke aantallen in de Amerongse Bovenpolder ook een negatieve invloed heeft op de overige vissen is een interessante vraag. Opmerkelijk is in ieder geval dat in het oostelijk deel van het gebied de bittervoorn talrijker is daar waar de blauwband minder voorkomt. Het zou daarom interessant zijn om in deze polder de visstand te blijven volgen en regelmatig te monitoren.

Willie van Emmerik & Jos Spier

(Foto: Herman Bouman)

(Foto's: Willie van Emmerik)